

Kaja Kallas
Peaminister

Mart Vörklaev
Rahandusminister

Lauri Läänemets
Siseminister

Margus Tsahkna
Välisminister

05.09.2023 nr 14-5/1547

Koidula piiripunkti sulgemisest

Jälgime väga murelikult ajakirjanduse infokilde Koidula maismaa piiripunkti sulgemise plaani osas. Me oleme väga nõrдинud, et on üldse päevakorda tõusnud plaan tõmmata kokku majandust ja kaotada töökohti Kagu-Eestis Setomaal. Saame aru sellest, et meie naaber on agressor, kuid siis saab arutelu alla tulla ainult korraga kõikide piiripunktide sulgemine, kui sooviks on Venemaaga igasugune piiriületuse ja kaubavedude lõpetamine.

Kindlasti ei toeta me piiripunktide sulgemist, ei kaubavedudele ega ka inimestele.

Meile teadaolevalt viiakse hetkel läbi Koidula piiripunkti sulgemise soovi valguses sotsiaalmajanduslikku uuringut. Uuringu valmimise tähtaeg on 15.oktoober. Kuulda on, et valitsus soovib juba eelnevalt riigieelarve valguses need otsused ära teha. Kohalik kogukond ja omavalitsus tahavad väga selgelt selles teemas kaasa rääkida ning soovivad kindlasti uuringust tulenevate tulemuste üle arutleda.

Lisaks majanduslikule kaotusele Setomaale tuleb väga tõsiselt silmas pidada seda, et Petseri linn ja Petserimaa on olnud Eesti Vabariigi alad ja seal elab u 6000 Eesti Vabariigi kodanikku, kellel peab jääma võimalus normaalsel viisil piiri ületada. Praegu teenindab Koidula piiripunkt üle 50% ulatuses Eesti Vabariigi kodanikke.

Seoses sellega, et kõiki aspekte ei jõua antud kirjas kirjeldada on allpool küsimused, märksõnad, mis tekivad Koidula piiripunkti sulgemisega:

Kas on arutatud, kes kompenseerib saamata jäänud tulud?

- Setomaa vallale - kahe hoonestusõiguse (Koidula ooteala) tasu summas 32 tuh/eur aastas, lisaks töötajate (ooteala, hooldus, kohvik jne) koondamisega tulumaksu

mittelaekumise u 15 tuh/eur aastas? Sellega kaasnevad kaudselt saamata jäänud tulud. Samuti peab vald arvestama hoonestusõiguse lõpetamisega seotud kuludega, mis tähendab tehtud investeeringute väljaostmist.

- Ettevõtjatele (min 3 ettevõtet, kes tegelevad ooteala opereerimisega, kohviku pidamisega, tollivormistustega) autode ootealal ja selle ümbruses? Hetkel on PPA-ga kehtiv leping ooteala töö korraldamise osas, tehtud on suured investeeringud ooteala osas, sest osutatakse ja on osutatud riigile piiriületamise korraldamise teenust?

Meie teada on Koidula piiripunkt piisavalt heas ehituslikus olukorras ja ei vaja kiireid hädavajalikke investeeringuid.

Maismaa piiripunkti kõrval on ka Koidula raudtee tolli- ja piirijaam, kus teostatakse samuti tolli- ja piirikontrolli. Täna on see hästi integreeritud ja optimeeritud Koidula piiripunkti töötajatega ja tekitab kindlasti lisakulusid ametnike Koidulast äraviimisel.

Teadaolevalt on hädavajalik teha Koidula sulgemisel Luhamaa piiripunkti suuremaid investeeringuid läbilaske suurendamiseks. Eelmise aasta sügisest tänaseni on keskmine piiriületuse ooteaeg Koidulas ja Luhamaal 2 ööpäeva! Investeeringuid ei saa teha üleöö ja minimaalne elluviimise aeg oleks seal kaks aastat. Samas teame me kõik, et Venemaa on teada andnud, et planeerib Narva piiripunkti 2024 aasta I kvartalis sulgeda remondiks.

Samuti ei tohiks me kiirete otsuste tegemisel aluseks võtta seoses covidiga ja Ukraina sõjaga muutunud piiriületuse statistikat, sest vaadates pikaajalist trendi on Koidulas väga stabiilne olnud kaubavahetus ja võrreldes Luhamaaga on inimeste ületus kõrge. Sõiduautode piiriületus on seoses covidiga ja sõjaga vähenenud kõikjal. Hetkel on väga kõrge ukrainlaste ja moldovlaste liikumine üle piiri.

Peale eelpoolnimetatut on mitmed ettevõtjad avaldanud negatiivset suhtumist piiripunkti sulgemise plaani kohta - Värska Sanatooriumi juht Vello Saar, kellel käib Petserist igapäevaselt tööl 14 EV kodanikku ning mitmed puidufirmad ja hooldekodud. Lisaks on Siseministeriumile enda arvamuse esitanud Eesti Rahvusvaheliste Autovedajate Assotsiatsioon (ERAA), millest toon allpool väljavõtte:

Lõuna-Eesti piiripunktid on Eesti vedajate jaoks eriti vajalikud, kuna on optimaalseimad teistesse kaguriikidesse nagu Kasahstan, Kõrgõzstan, Armeenia, Tadžikistan, Usbekistan, Gruusia jt, kaubavedudeks.

Kõiki ülalkirjeldatud mõjusid ja asjaolusid ning Eesti ettevõtjate huvisid arvestades palume mitte sulgeda Koidula piiriületuspunkti, et hoida Eesti piiriületusvõimekus vähemalt minimaalsel vajalikul tasemel ning toetada kaubavahetusega seotud ettevõtlussektoreid praeguses keerulises majandusolukorras, kus sanktsioonide tõttu vähenenud mahtude tõttu võitlevad paljud raskustesse sattunud ettevõtjad ellujäämise nimel.

Kagu-Eesti ettevõtjad, Setomaa vald ja kogukond on kategooriliselt Koidula piiripunkti sulgemise vastu. Kas Eesti riik on tõesti nii vaene, et ei jõua enda kohustusi täita ja kärpimisega saavad pihta ikka madalama sissetulekuga piirkonnad? Setomaa valla keskmine palk on Eesti keskmisest u 400 eur madalam ja Harjumaa keskmisest u 600 eur madalam!

Koidula piiripunkti osalisel või täielikul sulgemisel on ka riigikaitsele ja turvalisuse tagamise mõistes suur roll ja seda me antud piirkonnas piiripunkti sulgemisel kindlasti vähendame. Ühelt poolt investeerib riik tõeliselt suuri summasid kaitsevõimesse Koidulast 40

km kaugusele Nursipalusse harjutusväljakut luues, teiselt poolt aga vähendab piiriäärset turvalisust ja kaitsevõimet. Kaitsevõimeks ja turvalisuseks peame me siin piiri ääres elavaid inimesi ja peresid, kellel on töö ja kes tunnetavad riigi kohalolu piirkonnas.

Soovime väga selget selle teemalist arutelu kogukonnaga, kohalike ettevõtjatega ja otsustajatega. Riigikogu Setomaa toetusrühma esimees Igor Taro on planeerinud kokkusaamise 12.oktoobril Riigikogus, kus ka ühe punktina on planeeritud arutleda Koidula teemat. Soovime saada riigi visiooni ka pikemas vaates, mis toimub Venemaaga ühistes piiripunktides inimeste liikumise ja kaubavedude osas. Kas praegused otsused tehakse ainult 2024 aasta eelarve vaates?

/allkirjastatud digitaalselt/

Raul Kudre
Setomaa vallavanem

/allkirjastatud digitaalselt/

Urmas Sarja
Setomaa Vallavolikogu esimees